

וכדי לצאת ידי הספק, טוב יעשה, אם יחזור לשמוע קידוש אצל שכן שטרם קידש, ויאכל אצלו מעט, וכדלהלן סעיפים כא-כד, ויחזור לביתו ויסעד את סעודת השבת.

יא. מן האמור כאן נמצאת למד, שאין אדם יכול לכוון לצאת בקידוש של החזן בבית-הכנסת שמקדשים בו בליל-שבת (לז), אם אין בדעתו לאכול מעט בו במקום, וכדלהלן סעיפים כא-כד, ואף המקדש עצמו לא יצא ידי קידוש, ואסור לו ולשומעים לטעום מן היין (לט), וראה לעיל פרק מט סעיף ז.

יב. דינים אלה של קידוש במקום סעודה כוחם יפה גם לגבי המקדש בסוכה ולפני שאכל מעט עבר לאכול בבית מחמת הגשמים, ולגבי המקדש בבית מחמת הגשמים, ופסקו הגשמים ורצונו לעבור לסוכה (לט*); ומשתנה הדין לפי מיקומה של הסוכה. אם הסוכה במרפסת שבדירה, דינה כמחדר לחדר, כפי שמבואר לעיל סעיף ט, והוא הדין לגבי סוכה שבחצר, כשהיא צמודה לפתח הכניסה לדירה, כך שאפשר לצאת מן הדירה לסוכה מבלי לעבור דרך החצר. אך אם צריך לעבור דרך החצר כדי להגיע אל הסוכה, דינה כמבית לבית, וכפי שמבואר לעיל סעיף י, והוא הדין לגבי סוכה שעל הגג, אם צריך לעבור דרך חדר-המדרגות כדי להגיע אליה (מ). המקדש בסוכה לו ולבני ביתו, אם אין מקום בסוכה כדי שיוכלו כולם לאכול את סעודת החג בסוכה, לא יעברו הביתה כדי לאכול שם עד אחרי שאכלו בסוכה קצת, וכדלהלן סעיפים כא-כד (מ*).

וכן המקדש בבית-חולים לצורך החולים והוא נמצא בפרוזדור והחולים בחדרים, יוצאים הם בקידוש שלו (מא), ויקפידו לשמוע ממנו כל מלה מברכות הקידוש ויאכלו במקומם כדין קידוש במקום סעודה. ואם החולים יוצאים מחדרם לפרוזדור לשמוע את המקדש, לכתחילה יאכלו מעט במקום שיוצאים ידי קידוש, ופרטי הדינים כדלעיל סעיף ט.

יג. וגם אם הוא יוצא ממקומו אל מחוץ לבית, אחרי הקידוש, ורצונו לחזור למקום שקידש בו ולאכול שם, הדין כך (מא*), ולכן לא יצא ממקומו אל מחוץ לבית,

וע"ש במ"ב ס"ק ה ו"ז ובשעה"צ ס"ק ח, ומשמע דאפי" לא היתה דעתו לכך, ג"כ אינו חוזר ומקדש. ולפ"ז נראה, שבבוקר שאין בו חשש ברכה לבטלה, אם היתה דעתו לשתות רק כוס אחת של יין, וכדלעיל הערה ח, דיחזור ויקדש, ועיין קצוה"ש סי' פא בבדה"ש ס"ק יא, וגם בקידוש הלילה יעשה כדלהלן, לשמוע קידוש אצל שכן, ע"ש. (לח) עיין סי' רסט. (לט) ויטעימו לקטן שהגיע לחינוך, שם במ"ב ס"ק א, ועיין לעיל פמ"ט סע' ז"י. (לט*) עיין סי' תרלט סע' ו ובמ"ב ס"ק לח ובביה"ל ד"ה היה, דכל שישב לאכול, אף שטרם התחיל לאכול, מ"מ אין מחייבין אותו לחזור לסוכה עד שיגמור סעודתו, וע"ש סע' ה ברמ"א ובמ"ב ס"ק לו, לגבי לילה ראשון של סוכות. (מ) וראה לעיל הערה לג, דלגבי סוכה בחצר היינו בחצר הפתוחה לכל, ע"ש. ולגבי סוכה שעל הגג, היינו שצריך לעבור דרך חדר-המדרגות המשותף לדירות שונות, אבל אם המדרגות בתוך הדירה, או שהוא אינו משותף לדירות שונות, כי אז דינו כמחדר לחדר, עיין סי' רעג סע' א, מאיגרא לארעא, ועיין קצוה"ש סי' פא בבדה"ש ס"ק ה. (מ*) עיין מט"א סי' תרכה באלף המגן ס"ק ס. (מא) סי' רעג סע' ו ובמ"ב ס"ק כח. (מא*) סי' רעג במ"ב ס"ק יב, וע"ע שם בערוה"ש סוסע'

עצ שיאכל מעט במקום שקידש, וכדלהלן סעיפים כא-כד. ואולם בדיעבד, אם יצא ממקומו אחרי שקידש אל מחוץ לבית, וחזר למקומו כדי לאכול שם, יצא ידי קידוש ואינו חוזר ומקדש, ובודאי שכן גם הדין אם יצא לדבר שהוא מצורכי הסעודה (מב), כגון המקדש בסוכה ונוטל ידיו לסעודה לתוך כלי שנמצא מחוץ (מב*) לסוכה (ולא בגינה (נג) או כל מקום זרוע אחר!). ומותר אף לכתחילה לצאת מן החדר אל המטבח, אחרי הקידוש, כדי ליטול ידים לסעודה ולחזור למקומו ולאכול, ואין זה נחשב הפסק, כיון שהוא צורך הסעודה (מד).

יד. גם המקדש לחברו, אף שאין בדעתו לצאת בעצמו בקידוש זה, כפי שמבואר לעיל פרק נא סעיף א, יקדש לו במקום שהלה יאכל, ולא יזמין אותו לביתו כדי לשמוע קידוש ולצאת בו ידי חובתו, אלא אם כן מאכילו שם מעט מיד, וכדלהלן סעיפים כא-כד, כדי לצאת ידי קידוש במקום סעודה (מה).

קידוש בזמן הסעודה

טו. כשם שמצוה לקדש במקום הסעודה, כך מצוה לאכול סמוך לקידוש, כלומר לא להפסיק בין קידוש לסעודה, ואפילו לא הפסקה קצרה (מו). עבר והפסיק בין קידוש לסעודה, אם לא היה בדעתו בשעת קידוש לאכול מיד – חוזר ומקדש (מז), אפילו הפסיק מחמת אונס (מח).

ד. (מב) שם במ"ב. (מב*) וי"ל, דאם המים לנטילת ידים נמצאים מחוץ לסוכה בסמוך לסוכה אפי' במקום שאינו מוקף מחיצה, ככה"ג מותר לכתחילה לצאת מהסוכה, ולא צריך ליטול ידים דוקא בתוך הסוכה. (נג) וכדלעיל פכ"ו סעי' ה. (מד) ע"ש במ"ב ס"ק יד, לגבי קידוש בזמן הסעודה, דאם הפסיק מחמת דברים שהם צורך הסעודה, לא חשיב הפסק, וה"ה ביצא לשירותים בין קידוש לסעודה, דכל זה צורך הסעודה הוא, שם במ"ב סוס"ק יב. (מה) סי' רעג במ"ב סוס"ק כ. (מו) סי' רעג סעי' ג ברמ"א ובמ"ב ס"ק יב בשם המ"א, דלא יפסיק אפי' זמן קצר, וע"ע שם בערוה"ש סעי' ד, דאין הכוונה לאלתר ממש ולא ניתנה תורה למלאכי השרת, ע"ש בהגה שבסוף הסעיף, דכוונת המ"א, זמן קצר היינו – לא כל כך ארוך (בניגוד לארוך – ארוך הרבה), וע"ש בערוה"ש סעי' א, דמעט זמן אין קפידא, ועיין סידור היעב"ץ בדינים שאחרי הקידוש בליל שבת, סעי' ג, דלא יפסיק בין קידוש לנט"י כהילוך כ"ב אמה, ועיין שו"ת רבבות אפרים ח"א סי' קצט, דזה חידוש דין שלא נמצא בפוסקים. (מז) סי' רעג סעי' ג ברמ"א ובמ"ב ס"ק יד. – ומהו שיעור הפסק כדי שיצטרך לחזור ולקדש, עיין שו"ע הרב סי' רעג סעי' ה, דאין חילוק בין זמן קצר לזמן ארוך, וצריך לחזור ולקדש (וי"ל דאין הכוונה ממש סמוך, אלא ר"ל שהסיח דעתו מן הקידוש לזמן קצר), ועיין ערוה"ש שם סעי' ד, דהיינו בשהה זמן מרובה (עיין בהערה הקודמת), וע"ש בכף החיים ס"ק כט בשם השכנה"ג, דאם מניחים האכילה לאחר שעה או שעות (צ"ל שתיים, עיין ברכ"י בשו"י ברכה ס"ק ג), לא יצאו ידי קידוש, וע"ש בשם המהריק"ש, דאם השהיה היא בכדי שיתעכל המזון, צריך לחזור ולקדש (ועיין שו"ת ציץ אליעזר ח"א סי' כו, דהיינו עד עבור שעה וחומש, ועיין מקראי קודש, פסח, ח"ב דף קלו דפחות משתי שעות אין בו שיעור עיכול, ע"ש, וזה מגליה, עיין סי' קפד במ"ב ס"ק כ), ועיין קצוה"ש סי' פא בבדה"ש ס"ק י, דמסתבר דתוך כדי אכילת פרס לא חשיב הפסק בין קידוש לסעודה, ע"ש, דעל יותר מזה צ"ע. ובעצם הדין – עיין סי' רעג בשע"ת ס"ק א, בשם הגו"ר שחולק,